

18 285**Regeling van de fusie van verenigingen en van stichtingen****MEMORIE VAN ANTWOORD**

Ontvangen 16 december 1986

De waardering van de leden van de C.D.A.-fractie stel ik op hoge prijs.

Artikel 310 lid 4, waarover deze leden een vraag stellen, bevat de uitzondering op de regel dat fusierende rechtspersonen dezelfde rechtsvorm moeten hebben. Een fusie van een verkrijgende vereniging met een andere vereniging waarvan de eerste vereniging het enige lid is, is mogelijk krachtens artikel 310 lid 1. Juist is dat in dit geval een overgang van lidmaatschap als bedoeld in artikel 311 lid 2 niet goed denkbaar is. Omdat duidelijk is dat een vereniging niet lid van zichzelf kan zijn, acht ik een bijzondere regel voor fusies van deze aard niet noodzakelijk.

Bij de schrapping van het verzetrecht van cliënten is niet ook alsnog onderdeel h van artikel 312 lid 2 geschrapt. Ook los van een verzetrecht van belanghebbenden heeft de bepaling dat het fusievoorstel tevens vermeldt de voornemens omtrent voortzetting of beëindiging van de werkzaamheden, goede grond. De vraag of de fusie gepaard gaat met een wijziging van activiteiten zal bij een ieder die in de fusie geïnteresseerd is, opkomen. Vermelding bij het voorstel van de voornemens op dat gebied kan bijdragen aan een juiste beoordeling van het fusievoorstel.

Het verenigingsrecht kent de bestuurstaak en een paar andere bevoegdheden aan het bestuur toe en andere, bij voorbeeld tot statutenwijziging, aan de ledenvergadering. De bevoegdheden waarover de wet niets bepaalt, komen aan de ledenvergadering toe, tenzij de statuten die bevoegdheden aan andere organen opdragen. Hoewel artikel 40 lid 1, waar dit staat, naar de letter ruimer zou kunnen worden uitgelegd, wordt algemeen de opvatting gehuldigd dat bevoegdheden die de wet aan de ledenvergadering toekent, niet bij de statuten aan een ander orgaan mogen worden opgedragen. Statutenwijziging blijft voorbehouden aan de ledenvergadering. Niet anders is het bij een besluit tot fusie. Artikel 317 lid 1 bepaalt dat de algemene vergadering een dergelijk besluit moet nemen. Lid 4 van dat artikel staat alleen afwijking van lid 3 toe. Dit verschil met naamloze en besloten vennootschappen, waar ingevolge artikel 331 het bestuur van de verkrijgende vennootschap tot fusie kan besluiten (tenzij de statuten anders bepalen), is gerechtvaardigd op grond van de in het algemeen nauwere band die bestaat tussen de verenigingsleden en de vereniging (zeker ook bij een coöperatieve vereniging) dan tussen de aandeelhouders en de vennootschap.

Over de vraag van deze leden wanneer de schorsingstermijn begint te lopen voor het instellen van een beroep door de ondernemingsraad kan het volgende worden opgemerkt. Wanneer de ondernemingsraad nog geen advies had uitgebracht voordat het voorstel ter inzage werd gelegd, en daarna adviseert om af te wijken van het voorstel, gaat de termijn lopen wanneer het besluit tot fusie wordt genomen overeenkomstig het voorstel. Wordt het besluit niet overeenkomstig het voorstel genomen, dan moet het gewijzigde voorstel immers opnieuw ter inzage worden gelegd. Heeft de ondernemingsraad zijn advies uitgebracht voordat het voorstel ter inzage is gelegd en wijkt dit advies af van het voorstel tot fusie, dan zal, omdat de algemene vergadering niet van het voorstel mag afwijken, op dat tijdstip vaststaan dat of de algemene vergadering slechts met afwijking van het advies kan besluiten, of dat de fusie niet zonder nieuwe nederlegging van het voorstel kan doorgaan. Bij het ter inzage leggen van het voorstel zal het bestuur dan ook aan de ondernemingsraad motiveren waarom in het voorstel wordt afgeweken van het advies van de ondernemingsraad. Dat is immers het tijdstip waarop, tenzij de aandeelhouders er anders over denken, het advies van de ondernemingsraad in feite wordt verworpen, geheel of ten dele. Artikel 25 lid 5 verplicht tot mededeling «zo spoedig mogelijk». Er lijkt weinig reden te zijn voor de ondernemingsraad om na die mededeling met het instellen van beroep te wachten. Het verwerpen van het advies, dat in de nederlegging van het fusievoorstel ligt besloten, geeft aan het besluit tot nederlegging de kenmerken van een besluit, waarop artikel 25 lid 6 doelt. Uiteindelijk zal de rechter moeten uitmaken wanneer de termijn loopt.

Artikel 329 geeft aan houders van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van haar aandelen het inzagerecht van artikel 314 lid 2. Omdat de artikelen 88, 89, 197 en 198 in het vierde lid aan stemgerechtigde vruchtgebruikers en pandhouders de rechten verlenen die de wet aan certificaathouders toekent, zoals bijvoorbeeld het hier bedoelde recht van inzage, behoeft artikel 329 hen niet uitdrukkelijk naast de certificaathouders te noemen.

De wet staat er naar mijn mening niet aan in de weg om tijdens de omzettingprocedure reeds de nodige maatregelen te nemen om de procedure voor fusie van de omgezette rechtspersoon in werking te zetten. Hier past een zelfde benadering als bij het verbod van fusie tijdens faillissement of surséance van betaling. Voorbereidingshandelingen vallen niet onder het verbod.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes